

Concept Jaarplan Kerkgroep Jeugd en Jongeren PKN Oosterbeek

29 november 2017, door Tineke Schonck, jeugdouderling, in samenspraak met leden van de jeugdraad en na toetsing van de kerkenraad in november 2017.

Inleiding

Jeugd is een belangrijke groep mensen in de kerk. Jeugd betekent toekomst en brengt vernieuwing.

De PKN Oosterbeek-Wolfheze kan zich verheugen in een relatief groot aantal jonge leden met kinderen. Deze komen ook uit aanpalende gemeentes (Arnhem, Doorwerth), aangetrokken door de jeugdactiviteiten die wij aanbieden.

Wil de kerk in de toekomst nog overeind blijven dan is het van het allergrootste belang dat de kerk jonge mensen met kinderen blijft aantrekken en voor hen een aantrekkelijk aanbod heeft. De kerk heeft dit zelf eerder ook kenbaar gemaakt door een dominee aan te trekken die als speciaal aandachtspunt het jeugdwerk heeft. De kerk zal echter voortdurend moeten blijven nadenken over de vraag of ons aanbod nog aansluit bij de tijdsgeschiedenis en of de beslissingen die zij neemt bijdraagt aan het aantrekkelijk maken van de kerk voor kinderen, adolescenten, jonge mensen en volwassenen met kinderen. Dit alles zonder onze identiteit op te geven. De jeugdouderling heeft als taak binnen het moderamen deze taak voortdurend voor het voetlicht te brengen.

De kerkgroep jeugd bestaat uit alle mensen die zich binnen de kerk bezig houden met een activiteit speciaal voor de jeugd. De kerkgroep is opgedeeld in aandachtsgroepen die vertegenwoordigd zijn in de jeugdraad.

de Jeugdraad

De jeugdraad bestaat uit afvaardigingen van de diverse aandachtsgroepen binnen de kerkgroep jeugd.

De Jeugdraad bestaat uit een voorzitter (de jeugdouderling), een secretaris, een penningmeester (momenteel vervult deze tevens de functie van secretaris), afgevaardigden van de aandachtsgroepen: kindernevendienst, creche, tienergespreksgroep, Blue, Wiebers, Kamp en tenminste een van de predikanten, in dit geval de predikant met bijzonder aandachtsgebied Jeugd. De jeugdraad vergadert vier keer per jaar. De leden binnen de jeugdraad informeren elkaar over hun activiteiten en stemmen zaken op elkaar af.

Opdracht van de Kerkgroep:

De Kerkgroep Jeugd houdt zich bezig met alles wat de jeugd betreft in en om de kerk. De opdracht is om het jeugdwerk te organiseren en mee te denken over de gevolgen van beslissingen elders in de kerk op de jeugd en het jeugdwerk.

Doelstelling

De Kerkgroep Jeugd wil is om een aanbod aan jeugdwerk aan te bieden dat aansluit bij de behoefte van de kinderen, tieners en hun ouders. We stellen ons daarbij als doel een bijdrage te leveren aan de kennis van het christelijk geloof en de ontwikkeling van christelijke normen en waarden van onze kinderen. We planten daarbij als het ware een zaadje dat later in het leven van de kinderen nog verder kan uitgroeien. Dit aanbod moet ook bewerkstelligen dat het voor de jeugd prettig is om naar de kerk te gaan en/of dingen in "kerkverband" te doen. De kerk is daarbij nadrukkelijk een middel en niet een

doel op zich. Concreet willen we kinderen bekend maken met de bijbelverhalen en met hen delen hoe je in vertrouwen met God kunt leven. Dat uit zich in de omgang met God, met elkaar en met de samenleving. Tenslotte wil het jeugdwerk ook ouders ondersteunen in het samen met de kinderen beleven van hun geloof.

Het aanbod aan jeugdwerk bestaat momenteel uit:

1. kindernevendienst tijdens de kerkdiensten (4-12 jaar)
2. tienergespreksgroep, om de week tijdens de kerkdienst (12-18)
3. Blue, gezellige activiteiten voor tieners, eens per twee weken (12-18)
4. Wiebers, gezellige activiteiten voor lagere school kinderen, eens per twee weken
5. jaarlijks kamp voor alle kinderen van 8 tot 18 en op hetzelfde moment een uitje voor de kinderen van 0 tot 8 jaar.
6. creche tijdens de kerkdienst voor kinderen die nog niet naar school gaan en/of liever bij de creche aansluiten dan bij de andere activiteiten.
7. contact met en toerusting van ouders. Dit heeft geen vaste vorm maar is wel continu punt van aandacht.
8. jeugddiensten en schoolkerkdiensten
9. jaarlijks "kerkenpad" voor groep 6 van de lagere school langs de kerken in Oosterbeek

Verder worden in elke kerkdienst de kaarsen aangestoken door jonge kinderen. Er zijn een aantal jeugddiensten per jaar, waaronder de overstapdienst waarin kinderen die naar de middelbare school gaan symbolisch de overstap naar de tieners maken. De predikant bezoekt jaarlijks de scholen en organiseert een soort kerkepad voor kinderen uit groep 6. Er worden bijeenkomsten georganiseerd voor ouders van jonge kinderen en tieners.

Er is nadrukkelijk wel een intentie om catechesatie voor tieners te geven maar de animo daarvoor is dit jaar nagenoeg nihil. Er zal per schooljaar worden bekeken waar de behoefte ligt.

Aandachtsgroep kindernevendienst:

Deze aandachtsgroep verzorgt wekelijks een parallelsessie voor de kinderen van de basisschool tijdens de kerkdienst. Er is een jongere groep (groep 1 t/m 4) en een oudere groep (groep 5 t/m 8), die elk een ander programma aangeboden krijgen. In deze leeftijdsgroep willen we de kinderen kennis laten maken met de bijbelverhalen en met zaken in en rond de kerkdienst. Naast een verhaal krijgen zij een verwerking aangeboden in de vorm van een creatieve activiteit of een spel. Vooralsnog wordt daarbij gebruik gemaakt van "Kind en zondag", dat het preekrooster in de kerk volgt. Voordat de kinderen naar de kindernevendienst gaan komen zij in de kerk naar voren voor een kindermoment met de dominee- of een van de leden van de leiding. In dit gesprekje wordt het onderwerp waar het die dag over gaat ingeleid. Door dit gesprek proberen we een brug te slaan tussen wat de mensen in de kerk te horen krijgen en waar de kinderen het over gaan hebben.

In de kindernevendienst sparen we met de kinderen voor concrete zaken in derde wereldlanden (bv. koeien of geiten). Op die manier proberen we de kinderen ook een stukje diakonie bij te brengen.

Aandachtsgroep Tienergespreksgroep:

De tienergespreksgroep is een voortzetting van de kinderenevendienst, nu gericht op tieners die op de middelbare school zitten. In deze gespreksgroep, die om de week parallel aan de kerkdienst wordt gehouden, ligt de nadruk meer op de vraag hoe je je geloof in de praktijk kunt brengen en hoe het geloof zich verhoudt tot wat er om je heen gaande is. Er wordt momenteel geen gebruik gemaakt van een gestructureerde methode. De leiding probeert in te spelen op de actualiteit in de wereld of op onderwerpen die binnen het christelijk geloof op dat moment actueel zijn. De leiding vergadert niet en krijgt in principe ook geen inhoudelijke begeleiding.

Aandachtsgroep creche:

Wekelijks is er voor ouders de mogelijkheid om hun kinderen tot 4 jaar tijdens de kerkdienst onder te brengen bij de creche. In de kelder is daartoe een speciale ruimte ingericht met speelgoed. Hier wordt wekelijks door twee mensen op de kinderen gepast. Een persoon is belast met het bemensen van het rooster. Er zijn verder geen andere leden in deze aandachtsgroep

Aandachtsgroep Wiebers:

De wieberclub is een gezelligheids annex knutselclub voor kinderen van 8 tot 12 jaar. Zij wordt om de week gehouden in de kelder van de kerk op vrijdag van 19.15 tot 20.30 uur. Doel van deze groep is gezellig met de kinderen samenzijn en het groepsgevoel onder de kinderen te vergroten. Als dat zo uit komt worden er ook verbindingen met het geloof gemaakt. Tijdens de Wieberclub worden de kinderen ook voorgeleefd met christelijke normen en waarden. Er wordt een bijdrage van een euro per kind per keer gevraagd, waarmee alle het grootste deel van de kosten worden gedekt. De leiding bestaat uit vier man die in wisselende samenstelling (met tenminste drie per keer) de club leiden. Deze groep wordt ook bezocht door kinderen van buiten de kerk.

Aandachtsgroep Blue:

De Blue is een gezelligheidsgroep voor tieners. Deze groep vindt om de week plaats van 20.30 tot ongeveer 23 uur in de zgn. Blue kelder, een ruimte met een bar die voor de tieners speciaal is ingericht en eigenlijk Blue Heaven heet. Doel van deze groep is ook alleen gezelligheid en vergroten van het groepsgevoel. Er vinden wekelijks wisselende activiteiten plaats, soms buiten het gebouw om. De activiteiten worden van te voren gepland, waarbij wordt gepeild wat de tieners leuk vinden. Ook hier geldt een eigen bijdrage van een euro per keer, waarvan ook de kosten moeten worden gedekt. Er is een speciale Blue -appgroep, waar alle betrokken tieners inzitten. Via deze app wordt met hen gecommuniceerd over de blue avonden maar ook over de tienergespreksgroep. De leiding bestaat uit een viertal medewerkers die in tweetallen volgens een schema de avonden leiden. Ook hier wordt een bijdrage van een euro per kind gevraagd. De tieners mogen elk een introducee van buiten de kerk meenemen. Dit gebeurt in de praktijk weinig.

Aandachtsgroep kamp

Jaarlijks wordt rondom de zomervakantie een weekendkamp georganiseerd voor alle kinderen in de kerk tussen de 8 en 18 jaar. Er is een groep mensen die dit kamp jaarlijks organiseert. Om het kamp laagdrempelig te houden wordt een eigen bijdrage van 10 euro per kind per kamp gevraagd, waarvan een deel van de kosten worden gedekt. Doel

van het kamp is met de kinderen een keer per jaar iets gezelligs te doen en het groepsgevoel te versterken. Naast gezellige dingen wordt op zondagochtend ook altijd een viering gehouden. Het kamp beslaat een of twee nachten en vindt meestal plaats op een scoutingaccommodatie in Nederland. De aandachtsgroep vergadert regelmatig om het jaarlijkse kamp voor te bereiden. Er wordt geprobeerd elk jaar weer met iets origineels te komen.

Toerusting aan ouders:

Wil je de kinderen in de kerk hebben, dan hoort daar onlosmakelijk intensief contact met de ouders bij. Ouders hebben vaak vragen rondom de geloofsopvoeding. In bijeenkomsten voor ouders van verschillende leeftijden kunnen zij elkaar ontmoeten en kunnen gesprekken ontstaan omtrent de geloofsopvoeding. De voorganger speelt hierin een voorttrekkende rol.

Jeugddiensten:

We streven ernaar per jaar een aantal jeugddiensten te houden. Dit zijn diensten die speciaal in het teken van de jeugd staan, waarin de kinderen en tieners een rol spelen, vaak ook helpen met de voorbereiding en waarin een groot deel van de liturgie aan hen is aangepast. De overstapdienst in juni, waarin we vieren dat de kinderen van groep 8 de kindernevendienst verlaten en naar de tienerdienst mogen, is een voorbeeld van zo'n dienst. Ook proberen we jaarlijks tenminste een dienst te houden in samenwerking met een van de christelijke scholen uit Oosterbeek, waarbij de kinderen van de school een actieve rol spelen in de dienst.

Kerkenpad:

Petra Doorn heeft de afgelopen jaren voor de kinderen van groep 6 van enkele scholen in Oosterbeek een zgn. "kerkenpad" georganiseerd, waarbij de kinderen de diverse kerken van Oosterbeek langs gingen en ter plekke door leden van de kerken werden voorgelicht over bijzondere aspecten van die kerk.

Vergaderschema en organisatie

De kerkgroep jeugd vergadert vier keer per jaar. De diverse aandachtsgroepen hebben elk hun eigen vergaderfrequentie. We streven ernaar de werkers binnen de kerkgroep zo goed mogelijk te ondersteunen in hun taak en binnen de aandachtsgroepen een duidelijke lijn aan te brengen in het werk dat zij doen.

De jeugdouderling is de voorzitter van de kerkgroep en vertegenwoordigt de kerkgroep in het moderamen. Zij zet beleid uit in overleg met de predikanten en de leden van de jeugdraad en is aanspreekbaar bij problemen. In het moderamen komt zij op voor de jeugd en houdt zij in de gaten dat beslissingen van het moderamen in het belang zijn van de jeugd.

Hoewel de meeste van onze activiteiten over het geheel genomen goed lopen en voortdurend in ontwikkeling zijn, zijn er een aantal **aandachtspunten voor het komende jaar (schooljaar 2017/2018):**

1. Aansluiting kindernevendienst-tienergespreksgroep:

Het valt op dat de aansluiting van de kinderen die afscheid nemen van de kindernevendienst op de tienergespreksgroep en de blue problematisch is. Van de

jongeren die deze overstap maakten de afgelopen twee jaar heeft zich slechts een klein aantal ook daadwerkelijk bij de tieners aangesloten. Onderzocht dient te worden waar dit mee samenhangt en hoe deze overgang soepeler kan plaatsvinden, zodat de kinderen die daar behoefte aan hebben zich ook daadwerkelijk bij de tieners aansluiten en daarin geen belemmeringen ondervinden. Belangrijk hierin is ook de rol die de ouders spelen. Dit jaar worden de kinderen die overstappen in de maand voor de overstap reeds uitgenodigd om aan de tienergespreksgroep en de blue mee te doen, zodat zij voor de vakantie hieraan reeds hebben kunnen proeven. Ook het direkt aansluiten van de blue aan de wiebergroep op de vrijdag is een maatregel waarmee we de overgang van de ene naar de anderen groep proberen te verkleinen. Voorheen was de ene week wiebergroep en de andere week blue, nu vindt dat op dezelfde dag plaats, direkt aansluitend aan elkaar zodat de kinderen en tieners elkaar daar tegenkomen.

2. Cohesie tienergroep

De huidige groep tieners (ongeveer 8 tieners) is niet echt een groep. Het leeftijdsverschil is groot, het bezoek aan de kerk zeer beperkt en ook op de Blue dreigen de tieners af te haken. Dit probleem speelt overigens al vele jaren. Onderzocht dient te worden wat hiervan de oorzaak is en hoe het tij hierin gekeerd kan worden. Qua interesse ligt de behoefte van de tieners ook ver uit elkaar. Enkele tieners zijn geïnteresseerd in duidelijke religieuze onderwerpen tijdens de tienergespreksgroep, andere tieners willen het daar liever niet over hebben maar meer over maatschappelijke onderwerpen.

3. Besluitvorming binnen de Kerkgroep

Een ander probleem is een meer algemeen probleem dat gaat over wie bepaalt welke zaken wel of niet gebeuren of veranderen. Dit betreft met name situaties waarin verschillende groepen bij een zaak betrokken zijn. Voorbeelden hiervan zijn de vraag of er een apart kamp zou moeten komen voor de tieners en de vraag hoe de kinderen een rol spelen in de kerkdienst. Het gebeurt regelmatig dat niet alle betrokkenen worden betrokken in de discussie of op de hoogte worden gesteld van beslissingen die ergens worden genomen. De jeugdouderling moet hierin een coördinerende rol spelen en de partijen bij elkaar brengen. Ook kan in de jeugdraadvergadering dit soort zaken actiever signaleerd worden.

4. Communicatie over jeugdwerk naar ouders/ kinderen en buiten de kerk

Er dient meer aandacht te worden besteed aan het communiceren van wat we met en voor de jeugd doen, zowel binnen onze eigen kerkelijke gemeente als naar buiten toe. Doel hiervan is meer mensen met kinderen te trekken en het jeugdwerk meer te laten leven binnen de eigen gemeente. Ook het vergroten van de betrokkenheid van ouders hiermee is een doel. Hiertoe zal een plan worden gemaakt in samenwerking met de kerkgroep communicatie.

5. Tienergespreksgroep:

Onderzocht dient te worden of het functioneren van de aandachtsgroep tienergespreksgroep op dit moment optimaal is of dat het wenselijk is dat er meer onderling overleg en toerusting komt voor de leiding.

6. Betrokkenheid jeugd in de Kergroep Diensten en Vieringen

Er dient tenminste een tiener en een vertegenwoordiger van de jeugd zitting te nemen in de Kerkgroep Diensten en Vieringen. Deze laatste is bij voorkeur een ouder van kinderen in de basisschoolleeftijd. Op die manier dient te worden gewaarborgd dat de eredienst in de toekomst meer aansprekend wordt voor de jeugd. Belangrijk onderdeel van het werk van deze commissie is het zgn. 'gluren bij de burens', waarbij leden van de groep kerken in de omgeving gaan bezoeken om te kijken hoe zij een vorm geven. Het verdient aanbeveling om daarbij zeker ook specifiek te kijken naar diensten die gericht zijn op kinderen of waar veel kinderen naar toe komen.

7. Betrekken doopouders in de gemeente

Meer dan eens worden kinderen gedoopt maar zijn ouders daarna slechts beperkt betrokken bij de kerk. Aangezien het jeugdwerk en de toekomst van de kerk op vele manieren afhankelijk is van de inzet van ouders, is het de moeite waard om te investeren in een goede relatie met ouders die hun kinderen hier laten dopen. De doop wordt dan een moment waarop we kunnen insteken op contact met deze ouders. Dit is een taak van de predikant maar ook andere jonge ouders zouden gestimuleerd kunnen worden om het contact met doopouders warm te houden. Daarbij moet de behoeftes van de ouders worden geïnventariseerd en worden gekeken wat ze voor ons zouden willen betekenen.

8. Ondersteuning in geloofsopvoeding:

Voor alle leeftijden geldt dat er voor ouders barrières zijn om met hun kinderen naar de kerk te komen en/of actief thuis het geloof vorm te geven. Veel ouders vinden het fijn hierover met andere ouders te kunnen praten, al is het maar om te weten dat ze niet de enigen zijn die worstelen met deze problemen. Ook is het fijn hierin waar mogelijk een stuk begeleiding te krijgen. We hebben wat betreft dit onderwerp een aanzet gegeven met de avonden voor ouders van jonge kinderen en tieners maar dit zou een meer gestructureerd karakter kunnen krijgen, waarbij eventueel sprekers kunnen worden uitgenodigd. Voordeel daarvan is dat het ook de onderlinge betrokkenheid van de kerkleden kan vergroten.

9. Betrokkenheid jeugd bij steun aan anderen:

De kerkgroep jeugd zal in overleg met leden van de kerkgroep diakonie kijken hoe de jeugd meer structureel kan worden betrokken bij projecten ten bate van mensen in nood, ver weg en dichtbij. Momenteel wordt in de kindernevendienst geld ingezameld voor ontwikkelingsprojecten en ook tijdens de veertigdagentijd is er vaak een concreet project waar de jeugd (meestal van de basisschool) aan kan bijdragen. Gekeken zal worden hoe op dit vlak meer kan worden samengewerkt tussen de beide kerkgroepen

10. Relatie met scholen:

De relatie is niet met alle scholen even goed. Hoewel Petra Doorn de afgelopen jaren een kerkepad heeft georganiseerd voor groep 6 van de Marlijn en de Paasbergschool, en daarnaast jaarlijks een schoolkerkdienst, is met name de relatie met de Marienbornschool (die zich toch Oecumenisch noemt) momenteel van geen betekenis. In deze relatie gaat meer geïnvesteerd worden van onze kant. Onderzocht zal worden in hoeverre we contact kunnen leggen met de lagere school in Wolfheze. We zullen ook

overwegen of we de katholieke Bernulphus school zullen benaderen om te zien of we wat voor hen kunnen betekenen.

11. contacten met andere kerken op het gebied van jeugd.

Er zal contact worden gelegd met jeugdwerkers van kerken in de ons omringende gemeenten om te kijken of we elkaar kunnen inspireren en/of gezamenlijke activiteiten kunnen ondernemen. Vermoedelijk levert het het meeste op als we met concrete plannen de gezamenlijke jeugd op elkaar kunnen betrekken.

12. Meer aandacht voor ouders met kinderen van 0 tot 4 jaar

Voor ouders met kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar is de kerkgang vaak lastig. De tijden van de dienst vallen vaak onhandig met het ritme van het jonge kind, sommige ouders vinden het lastig hun kind naar de creche te brengen en wat heeft de kerk deze jonge kinderen concreet te bieden? We gaan actief inventariseren tegen welke problemen deze jonge ouders aanlopen en waar zij behoefte aan hebben. Op basis daarvan kunnen we mogelijk een aanbod organiseren.

Evaluatie

Deze aandachtspunten zullen in juni 2018 door de jeugdraad worden geevalueerd, waarna voor het jaar daarna nieuwe aandachtspunten zullen worden gesteld. Gezien het feit dat de samenstelling en de grootte van de groep jeugd en ouders per jaar verschilt zullen we niet een lange termijnplan maken maar per jaar bekijken wat aandacht behoeft en wat mogelijk is. Het doel op de lange termijn wordt daarbij steeds in ogenschouw genomen.

Financien:

De begroting van het jeugdwerk bedraagt dit jaar 3000 euro. Daarvan komt 2500 euro binnen via collectes. De wieberclub en de blue worden grotendeels betaald vanuit de eigen bijdrage van 1 euro per kind per keer. Grote posten zijn het kamp, de bijbels die worden uitgedeeld bij de overstapdienst en de abonnementen en projecten voor de kindernevendienst.

De penningmeester van de kerkgroep doet de betalingen en houdt de administratie bij. De voorzitter heeft ook toegang tot de rekening voor geval van nood.